

Μπόβ. 2) Κόσμημα ύφαντόν, πλεκτόν, κεντητόν, ανάγλυφον ἢ ζωγραφιστόν, ἀπομιμούμενον ἄνθη ἢ φύλλα ἢ ὅ,τι ἄλλο ἀντικείμενον εἰς σχῆμα κυκλικόν ἢ καὶ συνεχές, χρησιμεῦον πρὸς στολισμὸν ὕφασμάτων, ἐνδυμάτων, καπέλων, τῆς ὀροφῆς ἢ καὶ τῶν τοίχων δωματίου κ.λ.π. λόγ. σύν. καὶ δημῶδ. Ἀθῆν. Ἀντίπαρ. Θήρ. Καλαβρ. (Μπόβ. Ροχούδ.) Λευκ. Μύκ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπν. (Καρδαμ.) Σῦρ. κ.ά.—Λεξ. Πρω. Δημητρ.: *Eída κυρλάδα θὰ βάλῃς 'ς τὸ τραπεζομάδῃλο πού θὰ 'φάνῃς*; Ἀπύρανθ. *Μιὰ γυρλάδα θὰ κεδήσω καὶ θὰ βάλω καὶ τὴ μάγκα μου μέσ' 'ς τὴ μέση αὐτόθι. "Ὡ, μιὰ γυρλάδα πού τὴν ἔχει φαμένη 'ύρου-'ύρου!* αὐτόθι. *"Ὅλες οἱ κάμαρες τοῦ σπιτιοῦ του ἔχουνε γύρω-γύρω γυρλάδες* Σῦρ. *Μιὰ γυρλάδα μαλαματένια* Θήρ. Μισοφόρια φοροῦσανε μὲ γυρλάνδες Ἀντίπαρ. || Ἀσμ.

Ἔς τὴβ-βούαν ὅπου κάθεσαι τῶαι κάμνεις τὴ γυρλάνδα, πᾶρε τὸ μανδηλάτῃμ-μον, νὰ μὲ θ-θυμᾷσαι πάνδα (βούα = γούβα, ἀργαλειός) Ρόδ. 3) Εἶδος φυτοῦ τοῦ ὁποίου οἱ καρποὶ ὁμοιάζουν πρὸς μικρὰ στρογγυλὰ μαργαριτάρια Θράκ. (Αἶν. Περίστασ.) κ.ά.

γυρλαντάκι τό, ἐνιαχ. *gyrladaki* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *κυρλάδακι* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γυρλάντα* κατὰ τύπ. ὑποκορ.

Μικρὴ *γυρλάντα*, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: *"Ενα γυρλάδακι θέλω νὰ μοῦ σκεδιάσῃς ἐπὰ 'ς τὴ μαδήλα.*

γυρλάντωμα τό, Π. Παπαχριστοδ., Θρακ. ἡθογραφ. 4, 24.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ρ. *γυρλαντώνω*, καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ οὐσ. *γυρλάντα*.

Ἡ τοποθέτησις *γυρλάντας* ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς νέμφης ὀλίγον πρὸ τῆς στέψεως: *Κε ἄρχεψε τὸ χτένισμα καὶ τὸ τέλιασμά της καὶ τὸ γυρλάντωμα.* Πβ. *στεφάνωμα*.

γυρλιστίζω ἐνιαχ. *γυρλιστίζου* Θράκ. (Σουφλ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *y e r l e s m e k* = σταθεροποιῶ.

Τοποθετῶ, στερεώνω: *Μάννα μ' γυρλιστίζ' καλὰ τὴν τυλίχτρα σ'ν αὐλή μας 'π' κάτου 'ς τὴ μονρά 'ς τοὺν ἡσκιον. Κι 'γὼ γυρλιστίζου καλὰ τοῦ χτέν' μέσα 'ς τὴ γαρδάλουση 'ς τοῦ ξ'λόχτινον (γαρδάλουση = ἐγκοπή, χραχμάδα).*

γυρμάκι τό, ἐνιαχ. *γυρμάκ'* Πόντ. (Ὁφ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *i r m a k* = ποταμός.

Μικρὸς ποταμός, χείμαρρος ἢ ρυάκι: Παροιμ. Ἀσ' σὸ ποτάμ' ἐδάβα τσ' ἀσ' σὸ γυρμάκ' μὴ οὐ πορῶ νὰ δᾶβαίνω; (ἀπὸ τὸ ποτάμι ἐπέρασα, καὶ ἀπὸ τὸ ρυάκι δὲν μπορῶ νὰ περάσω; Λέγεται ἐπὶ μικρᾷ δυσκολίᾳ εὐκόλως ὑπερνικωμένης μετὰ τὴν ὑπερνίκησιν σοβαρωτέρων).

γυτίζω, *γυτίζ-ζω* Κῶς (Πυλ. Χώρ.)

Ἐκ Τουρκ. τινὸς ἄγν. ρ. Πβ. *y a k i s m a k* = ἐφαρμόζω.

Ταιριάζω, συμφωνῶ, ταυτίζω, ἀρμόζω, ἐφαρμόζω ἐνθ' ἄν.: *Τὰ χρώματα 'φταδὰ ἐγ-γυτίζ-ζουσίνε* Πυλ. || Ἀσμ.

Νύφ-φη μου, βέργα μάλαμα, νύφ-φη μου, βέργ' ἀσήμι, γυτίσετε 'ς τὴν ὁμορφιά καὶ 'ς τὴν ταπεινὴσύνη Χώρ.

γίτς ἐπιφών. Κέρκ. (Αὐχίον. Καρουσ. Περούλ.)

Λέξις πεποιημένη.

Ἦς ἀποπεμπτικὸν πρὸς τὰς αἵγας ἐνθ' ἄν.

γυτσιακῆς ὁ, Κρήτ. (Ἀνώγ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γυτσιακός*, τὸ ὅπ. βλ., καὶ τῆς παραγωγ. κατὰλ. -άρεης, διὰ τὴν ὅπ. βλ. -άρεϊς.

1) Ποιμὴν ἐπιφορτισμένον μὲ τὴν φύλαξιν τῶν στείρων αἰγῶν, τράγων καὶ ἐριφίων. Συνών. *γυτσιακονόμος*.

2) Κριὸς εὐνουχισμένος, χρησιμοποιούμενος ὡς ὁδηγὸς τοῦ ποιμνίου τῶν στείρων ζώων, τῶν *γυτσιακῶν* Β1δ.

3) Ἀμνὸς θηλάσας αἶγα. Συνών. *γυτσιακᾶρι*.

γυτσιακᾶρικός ἐπιθ. ἐνιαχ. *γυτσιακᾶρικο* Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γυτσιακᾶρης* καὶ τῆς παραγωγ. κατὰλ. -ικός.

Γυτσιακᾶρης 3, τὸ ὅπ. βλ.

γυτσιακᾶρι τό, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γυτσιακός*, τὸ ὅπ. βλ., καὶ τοῦ οὐσ. *ἄρνι*.

Ἀμνὸς θηλάσας αἶγα. Συνών. *γυτσιακᾶρης* 3, *γυτσιακᾶρικός*.

γυτσιακομάντρι τό, ἐνιαχ. *γυτσιακομάδρι* Κρήτ. (Ἀμάρ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γυτσιακός*, τὸ ὅπ. βλ., καὶ τοῦ οὐσ. *μαντρί*.

Ποίμνιον αἰγῶν καὶ ἐριφίων. Διὰ τὴν λ. βλ. *γυτσιακός* Β1δ.

γυτσιακονόμος ὁ, Κρήτ. (Ἀνώγ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γυτσιακός*, τὸ ὅπ. βλ., καὶ τῆς παραγωγ. κατὰλ. -νόμος.

Γυτσιακᾶρης 1, τὸ ὅπ. βλ.: Ἀσμ.

— Μισεύεις 'δα, βοσκόπουλο, κ' ἐμένα ποῦ μ' ἀφίνεις;

— Ἀφίνω σε 'ς τὸ μαδρατζῆ καὶ 'ς τὸ γυτσιακόνόμο Κρήτ.

γυτσιακός ἐπιθ. Ἀγathon. Κρήτ. (Ἀχεντρ. Ἡράκλ. Κκκο-δίκ. Κίσ. Μεραμβ. Μονοφάτσ. Μύρθ. Ὁμαλ. Ραμν. Ρέθυμν. Σέλιν. Σητ. Σφακ. κ.ά.) *γίτσιακος* Κρήτ. *ἴτσιακος* Κρήτ. Λειψ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *βιτσιακός* Κάλυμν. Κῶς (Πυλ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἀμάρτ. *αἰγυτσιακός*, καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ οὐσ. *αἰγίτσα*, καὶ τῆς παραγωγ. κατὰλ. -ικός. Διὰ τὸν ἀναβιβασμὸν τοῦ τόνου εἰς τὸ *γίτσιακος* βλ. Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ, 2, 125-126.

Α) Ἐπιθετικ. 1) Ὁ προερχόμενος ἐξ αἰγῶν ἐνθ' ἄν.: *Τὸ γυτσιακὸ γάλα εἶναι πλιὰ ἀδύνατο ἀπὸν τὸ πρόβειο* Κρήτ. (Ραμν.) *Τοῦτο τὸ κρεῖας εἶναι γυτσιακὸ* Κρήτ. (Ἡράκλ.) *Ἰτσιακὸ εἶναι τὸ κρεῖας πὺν μαερεύγετε* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) || Γνωμ.

Πρόβειο τυρὶ ἀγόραζε καὶ γυτσιακὰ μυζήθρα Κρήτ. || Ἀσμ.

Μὰ δὲ δὸ θέλω γυτσιακὸ, γιατί πονῶ 'ς τ' ἀδόδια μόνο τὸ θέλω βουνό, νὰ ξεφτιλίζω πόδια (ξεφτιλίζω = ξεκοκκαλίζω) Κρήτ.

Μωρή, βοσκὸν ἀγάπησες, μωρή, βοσκὸ θὰ πάρης, ἀπὸν 'χουν τὰ στιβάνια δου ἐννιὰ λογιῶ τομάρι καὶ σκύλλινο καὶ κάττινο καὶ γυτσιακὸ καὶ πρόβειο;

